

DILEMMAER OG OVERVEJELSER IFM. INVESTERING I SELSKABER, DER SÆLGER VÅBEN OG/ELLER MILITÆRT Udstyr TIL SAUDI ARABIEN OG/ELLER UAE, DER ER AKTIVE I YEMEN-KRIGEN

På pensionskassens generalforsamling i 2021 blev der stillet et medlemsforslag om at foretage et investeringsstop i virksomheder, der leverer våben og/eller militært udstyr til Saudi Arabien og/eller De Forenede Arabiske Emirater (UAE), der er aktive i Yemen-krigen. Medlemsforslaget blev stemt igennem, og pensionskassen har nu analyseret og taget stilling til problematikken. På den baggrund bliver 20 selskaber nu placeret på pensionskassens eksklusionsliste.

Baggrund

Konflikten i Yemen kommer på bagkanten af det arabiske forår og blev i 2015 intensiveret markant, og FN kategoriserede i 2020 situationen som den største humanitære krise i verden. Der er to primære parter i krigen. Den ene er en saudiarabisk ledet koalition, som består af Saudi Arabien, UAE og syv andre lande. Den anden primære part er en Houthis-armedet bevægelse. Ifølge FN omhandler konflikten uenighed om, hvem der skal have magten i Yemen. En FN ekspertgruppe skriver i deres seneste rapport, at de finder "reasonable grounds to believe" at begge parter har begået og forsætter med at begå seriøse overtrædelser af menneskerettigheder og international humanitær lov, hvor nogle aktiviteter tenderer til krigsforbrydelser. FN-gruppen skriver endvidere, at ansvaret for de mange ofre navnlig kan tildeles Saudi-Arabien og UAE, som leder koalitionen, hvor det ikke kun er drab på civile, der udgør handlingerne, men også tortur, seksuelle overgreb og ingen adgang til en retfærdig retssag.

Vurdering af investeringsdilemmaet

P+'s vurdering af problemstillingen har givet anledning til flere overvejelser:

- For at få adgang til information om leverancer af våben har pensionskassen tilkøbt data fra en ekstern dataleverandør, som har identificeret, hvilke selskaber der har solgt og sælger våben og/eller militært udstyr til Saudi Arabien og/eller UAE. Denne data opdateres løbende, hvormed P+ ligeledes har mulighed for at opdatere sin liste løbende.
- Den data, pensionskassen har tilkøbt, har ikke identificeret de samme selskaber, som er angivet i Oxfam IBIS' rapport "[Yemen-krigens våben, betalt af danske pensionspenge](#)", hvilket medlemsforslaget referer til. Pensionskassen formoder, at dette skyldes forskellige analytikerers adgang til data, forskellige tidsafgrænsninger og forskellige definitioner.
- Pensionskassen har taget stilling til tidsafgrænsningen ved at læne sig op ad Oxfam IBIS' afgrænsning. Oxfam IBIS' rapport har sat deres tidsafgrænsning ved 2016-2019. Pensionskassen har besluttet at sætte grænsen ved 2016 til dags dato.

- Det er en udfordring at definere våben og/eller militært udstyr. Er det kun de selskaber, der har solgt krudt og kugler, eller drejer det sig også om dem, der sælger uniformer, træningsprogrammer, mad til militæret etc. Definition af våben og militært udstyr er kompleks, da der ikke er en konsensus om afgrænsning af, hvad der skal ligge inden for definitionen. Pensionskassen har valgt at anvende den definition, som FN-traktaten Arms Trade Treaty anvender til at vurdere og analysere, hvornår man kan sige, at en solgt vare er våben og/eller militært udstyr.
- FN-traktaten Arms Trade Treaty definerer våben som blandt andet håndvåben, missiler, bomber, våbenfly, tanks, krudt og kugler.

Konklusion

Konflikten i Yemen er dybt problematisk og efterlader befolkningen i en håbløs situation. P+ anerkender dette og ser på situationen med stor alvor.

Med udgangspunkt i medlemsforslaget på pensionskassens generalforsamling i 2021 har pensionskassen nu forholdt sig til problemstillingen. P+ har besluttet, at alle selskaber, der har solgt våben og/eller militært udstyr inden for definitionen fra FN's Arms Trade Treaty til Saudi-Arabien og/eller UAE siden 2016, placeres på pensionskassens eksklusionsliste. Dette omfatter 20 selskaber, som fremgår af tabel 1.

Tabel 1: Selskaber som placeres på P+'s eksklusionsliste, da selskaberne sælger våben og/eller militært udstyr til Saudi-Arabien og/eller UAE

AviChina Industry & Technology Co. Ltd
Bae Systems
Chemring Group
Dassault Aviation SA
General Dynamics
General Electric
Kaman Co.
Lockheed Martin Co
L3 Technologies, Inc.
Navistar International Corp.
Northrop Grumman Co
Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi AS
Raytheon Technologies Co
Rheinmetall AG
Saab AB
Safran Sa
Thales SA
The Boeing Co.
United Aircraft Co.
United Technologies Corp.

Ovenstående medfører et frasalg for ca. 314 millioner kroner.

Pensionskassens liste af selskaber er ikke identisk med den liste af selskaber, som er anført i Oxfam IBIS' rapport:

- Pensionskassen ekskluderer 10 selskaber, som også fremgår af Oxfam IBIS rapport.
- Pensionskassen ekskluderer 10 selskaber, som ikke fremgår af Oxfam IBIS' rapport, men hvor pensionskassens data oplyser, at de har solgt våben og/eller militært udstyr til Saudi Arabien og/eller UAE siden 2016.
- Der er 11 selskaber, som fremgår af Oxfam IBIS' rapport, som P+ ikke ekskluderer, da de iht. P+'s data og metode ikke har solgt våben og/eller militært udstyr til Saudi Arabien og/eller UAE siden 2016. 7 af de 11 selskaber er p.t. i P+'s portefølje.

Differencen formodes, som tidligere nævnt, at være forskellig adgang til data, forskellige analytikere, forskellige tidsafgrænsninger og forskellige definitioner af våben og/eller militært udstyr.

For P+ er det vigtigt at have adgang til metoden bag indsamling af data, samt at P+ har mulighed for at opdatere data. Derfor har P+ valgt at anvende data fra en dataleverandør, der efterlever disse kriterier. Det medfører, at listen af selskaber, som P+ ekskluderer, ikke svarer til den liste af selskaber, som Oxfam IBIS' anvender i sin rapport, selvom der dog er stort sammenfald af selskaberne på listerne.